

**A Magyar Parazitológusok Társasága elnökének beszámolója
az elnökség 2006-2008 között időszakban végzett tevékenységéről**

Tisztelt Közgyűlés! Kedves Tagtársak!

Három évvel korábban, 2005. november 16-án került sor a Magyar Parazitológusok Társaságának legutóbbi tisztújító közgyűlésére. Társaságunk közel 200 tagja közül mindössze 32-en jelentek meg, hogy meghallgassák a korábbi időszakkal kapcsolatos beszámolókat, megválasszák az új elnökség és a Számvizsgáló Bizottság tagjait. A teremben körülnézve sajnálattal kell megállapítanom, hogy a mostani közgyűlésen is kevesen vagyunk, annak ellenére, hogy időszerű és érdekes előadásokkal igyekeztünk kedvet teremteni a részvételhez.

Elnöki beszámolómban röviden összefoglalóm az elnökség elmúlt három esztendőben végzett tevékenységét. Egyúttal igyekszem rámutatni azokra a nehézségekre és feladatokra is, amelyeknek mielőbbi megoldásától függ, hogy Társaságunk valóban képes lesz-e a számunkra is kedvezőtlen hazai környezetben az eddigieknél hatékonyabban tevékenykedni, eredményesebben segíteni és képviselni szakterületünket.

Az elmúlt három évben a 11 tagú elnökség hét alkalommal találkozott, amikor megvitattuk a Társaság aktuális ügyeit, döntések születtek szakmai rendezvények szervezéséről. Az elnökség munkáját értékelve meg kell jegyeznem, hogy tevékenységünket megnehezítette, hogy volt olyan elnökségi tag, aki az első összejövetelünket követően nem vett részt az üléseken, nem segítette az MPT munkáját, sőt tagdíjat sem fizetett! Az utolsó évben nehézséget jelentett számomra, hogy Társaságunk főtitkára, Szénási Zsuzsanna külföldre költözött.

Az elnökség és a tagság közötti kapocs szerepét betöltő Tájékoztató elkészítése Kassai Tibor tiszteletbeli elnök szerkesztői munkájának köszönhetően tovább folytatódott. 2006-ban kettő, 2007-ben és idén egy-egy Tájékoztatóban számoltunk be az elnökség munkájáról, az aktuális hazai és külföldi hírekről. Az elnökség és tagok közötti kapcsolat gyorsabbá tételének és tevékenységünk szélesebb körben történő megismertetésének a lehetőségét kínálja az MPT megújult honlapja, amely 2007. októbere óta érhető el. Ennek létrehozásáért és gondozásáért Földvári Gábort illeti köszönet. Ahhoz, hogy ennek feltöltése befejeződjön, hogy tartalmas, hasznos információkat tartalmazó, olvasmányos és karbantartott honlapunk legyen,

tagtársaink hathatós segítségére van szükség. Sajnálattal kell megállapítanom, hogy ismételt felhívásunk ellenére a honlapot érintő ötletekkel, híryanagokkal, igényekkel, észrevételekkel kapcsolatosan nem érkeztek javaslatok. Társaságunk nemzetközi ismertségének a javítása érdekében mielőbb el kell készíteni honlapunk angol nyelvű változatát.

A most megválasztásra kerülő új elnökségnek meg kell találnia a módját, hogy a tagtársak véleményét jobban megismerje, legalább egy-egy feladat kapcsán támaszkodni tudjon a különböző területeken dolgozó szakemberek segítőkész együttműködésére. Az elnökség és a Társaság hatékonyabb munkája érdekében sürgető feladatnak tartom, hogy azok a szakember, aki eddig az MPT passzív tagjai volt vagy nem tartották fontosnak a tagsági viszonyt, megváltoztassák eddigi álláspontjukat, és tevékenyen részt vegyenek a Társaság munkájában. Számos oka van (klímaváltozás, környezetünk védelme, az élelmiszerbiztonság előtérbe kerülése, stb.) annak, hogy világszerte, így Európában is az eddigieknél nagyobb figyelmet fordítanak a paraziták és a kártevők elleni küzdelemre. E közben hazánkban folyamatosan megszűntek az álláshelyek, drámaian csökkent a kutatások és vizsgálatok száma az állat- és közegészségügyi területén. A jelenlegi helyzetben csak összefogással és átgondolt érdekképviselettel érhetjük el azt, hogy az egyes szakterületeken tapasztalható kedvezőtlen folyamatok megálljanak, tevékenységünk fontosságát itthon is elismerjék, és remény legyen arra, hogy tehetséges fiatalokat nyerjünk meg e szakterületnek. A szakmai utánpótlás biztosítása és a magyar állatorvosi, orvosi és természettudományos parazitológia fejlődésének serkentése céljából az MPT Kotlán díjat alapított, amely 2008-ban került először meghirdetésre. Sajnálattal kell bejelentenem, hogy a megadott határidőig, 2008. október 31.-ig egyetlen pályázat sem került benyújtásra.

A Társaság feladatai közé tartozik a parazitológiai kutatás fejlesztése, a szakterület érintő oktatás, továbbképzés és ismeretterjesztés előmozdítása. Ezen a téren az elmúlt három évben nem történt előrelépés. Az előző ciklus elnöksége tervbe vette, hogy a parazitológiával kapcsolatos oktatás és kutatás helyzetét felméri a hazai intézményekben. A legutóbbi elnöki beszámoló megemlítette, hogy az akkori tervek nem valósultak meg. Sajnos újabb 3 év eltelte után is azt kell mondanom, hogy ez is a nem teljesített célok közé tartozik. Ahhoz azonban, hogy Társaságunk reális képet kapjon a parazitológia itthoni helyzetéről, hogy ezt össze lehessen hasonlítani más európai országban folyó oktatói és kutatói munkával, mielőbb látleletet kell felvenni. Társaságunk csak ennek birtokában lesz képes támogatni szakterületünk érdekeit és fejlődését.

Az MPT szervezésében 2006. április 6-án került sor a hazai kullancskutatások témakörében szervezett kerekasztal megbeszélésre. Ez év tavaszán az elnökség munkacsoportot hozott létre az állattartó telepek parazitológiai és kártevőirtási feladatainak megoldását segítő irányelvek kidolgozására. Tekintettel arra, hogy ezzel kapcsolatosan számos részletkérdés még tisztázásra vár, emiatt ennek elkészítése még nem kezdődött el.

A nehézségek ellenére sikerként könyvelhetjük el, hogy a korábbi hagyományokat folytatva, önállóan vagy másokkal közös szervezésben évente két-három alkalommal tartottunk tudományos összejöveteleket, ahol aktuális témákkal, így a dirofiláriosissal, a toxoplasmosis humán és állatorvosi vonatkozásaival, a méhek ellenségeivel, az állattartó telepek fontosabb kártevőivel és az ezek elleni védekezés lehetőségeivel foglalkozó színvonalas előadások hangoztak el. Az elmúlt időszakban két kiemelkedően sikeres rendezvény szervezésében vettünk részt. Társaságunk alapító tagjára és első elnökére, a hazai modern parazitológia alapjainak a megteremtője, a nemzetközileg is elismert Kotlán Sándor akadémikusra emlékezve, születésének 120. és elhunytának 40. évfordulója alkalmával az MPT és a SZIE Állatorvos-tudományi Kara tudományos emlékülést szervezett 2007. november 20-án. Ezt megelőzően, 2007. október végén kerül sor Kotlán Sándor szülőföldjére, a Szlovákiában fekvő Szomolányba szervezett emléktúrára, amelyen 15 fő vett részt. Ezzel egy időben jelen meg Társaságunk tiszteletbeli elnöke, a volt tanítvány és munkatárs, Kassai Tibor által *Kotlán Sándor élete és munkássága* címmel írt monográfia, amelynek megjelentetését az MPT 150 ezer forinttal támogatta. Itt szabadjon megemlítenem, hogy 2006. november 15-én. szűk körű, de bensőséges hangulatú tudományos ülés keretében emlékeztünk az OEK parazitológiai osztályának alapító vezetőjére, Társaságunk korábbi elnökére, Lőrincz Ferenc professzorra. A másik kiemelkedő sikeres rendezvény a 6. Városi Kártevők Nemzetközi Konferenciája volt, amelynek az előkészületeiben vettünk részt. A 2008. júliusában Budapesten sikerrel lezajlott rendezvény fő szervezője a Magyar Kártevőirtók Országos Szövetsége volt.

Tisztelt Közgyűlés! Kedves Tagtársak!

A Társaság feladatai közé tartozik a parazitológia képviselése a hazai és nemzetközi tudományos, szakmai, közéleti fórumokon és a magyar parazitológusok nemzetközi kapcsolatainak az elősegítése. Alapszabályunk tartalmazza, hogy „a Társaság elismeri a Magyar Tudományos Akadémia, közvetlenül pedig az MTA Agrártudományok Osztálya szakmai felügyeletét, és kapcsolatot tart az MTA Orvosi Tudományok Osztályával és a Biológiai Tudományok Osztályával is”. E helyen is köszönetemet fejezem ki, hogy az MPT évente anyagi támogatást kap az akadémiától. Szakmai kapcsolatunk azonban igen laza, abból

áll, hogy évente bekérik az előző évi tevékenységünket összefoglaló beszámolóinkat, amelyet megjelentetnek a kiadott Tájékoztatójukban. Társaságunk tagja a Magyar Országos Állatorvos Egyesületnek, ahol részt vehetünk választmányának ülésein, de az elmúlt időszakban a MOÁE részéről nem történtek megkeresések az állatorvosi parazitológiával kapcsolatosan. A hazai tudományos társaságok közül a Zoonózis Társasággal alakult ki szorosabb kapcsolat, amit mindkét társaság érdekében az eddigiéknél tartalmasabbá kellene tenni. Társaságunk lehetőséget kínál arra, hogy a parazitológia különféle szakterületei közötti kapcsolatok kialakuljanak, ill. erősödjenek. Ennek érdekében is van még mit tennünk. Napjainkban különösen fontosnak tartom, hogy kialakuljon, ill. javuljon kapcsolatunk a köz- és állategészségügyi főhatóságokkal, kamarákkal. Fontosnak tartom, hogy tudjanak rólunk, elismerjék munkánkat és a szakterületünket érintő döntések előtt kikérjék a véleményünket.

Különbé okok miatt a Társaság közvetlen nemzetközi kapcsolatai a korábbi évtizedekhez képest minimálisnak nevezhetőek. Az MTA pénzügyi támogatásával továbbra is tagjai vagyunk a Parazitológusok és az Állatorvos Parazitológusok Világszövetségének (WFP és WAAVP) és a Parazitológusok Európai Szövetségének (EFP). Társaságunk azonban az utóbbi időben nem érzékeli a tagsági viszonyjal járó előnyöket. A WAAVP és az EFP 2007-ben Gentben megrendezett 21. Nemzetközi Konferenciájához kapcsolódó, ill. 2008-ban az EMOP 10. alatt, Párizsban megtartott közgyűlésén vettünk részt. A délkelet és kelet európai parazitológusok 2008-ban megalapított szövetségének (SEEEPS) első konferenciáján Társaságunkat Kucsera István, az OEK parazitológiai osztályának vezetője képviselte. A főtktár asszony Tajvanon tett szakmai útja során körvonalazódott a Tajvani Parazitológusok Társasága és az MPT közötti jövőbeni együttműködés lehetősége, amelyet írásban rögzítettek.

Társaságunk nemzetközi kapcsolatainak a fejlődéséhez közvetve hozzájárultak tagjaink, akik rangos nemzetközi rendezvényeken vettek részt, amelyek közül csak néhányat említek meg: a WFP által szervezett ICOPA 11. Nemzetközi Kongresszusa, a WAAVP 21. Nemzetközi Konferenciája, az EMOP 10, a tetvészek 3. világkongresszusa, a kullancsokkal és általuk terjesztett kórokozókkal foglalkozó 6. Nemzetközi Konferencia, Halbetegségek 7. Nemzetközi Szimpóziuma, a 8. Európai Entomológiai Kongresszus, a 6. Európai Gerinces Kártevőmentesítési Konferencia és az 1. Európai Dirofilaria Napok.

Több tagtársunk nemzetközi szervezetek vezető testületeiben képviseli a hazai szakembereket. A WFP Glasgowban tartott 11. Kongresszusán Szénási Zsuzsanna,

társaságunk főtitkára a Végrehajtó Bizottság tagja lett. Sréter Tamást a Nemzetközi Trichinellosis Bizottságba választották. Kucsera István elnökségi tagja a délkelet és kelet európai parazitológusokat tömörítő szövetségnek (SEEEPS). Farkas Róbertet, az Európai Állatorvos Parazitológusok Kollégiumának egyik alapítóját beválasztották a kollégiumi tagok akkreditálását végző háromtagú bizottságba.

Az előző közgyűlésen megválasztott, a Társaság tiszteletbeli elnöke, Molnár Kálmán és Matskási István alkotta háromtagú bizottság egy alkalommal tett javaslatot az elnökségnek a Társaság emlékérmének az odaítélésére. Az előterjesztés alapján a Kotlán Sándor tiszteletére rendezett emlékülésen az MPT emlékérmével való kitüntetésben részesült Szénási Zsuzsanna és Farkas Róbert.

Tisztelt Közgyűlés!

Az Önök bizalmából megválasztott elnökség az említett nehézségek közepette is igyekezett tisztességgel ellátni és irányítani a Társaság ügyeit. Az elért eredmények ellenére nem lehetünk elégedettek. Számos feladat mielőbbi megoldása vár az új elnökségre, amelyekről beszámolómban említést tettem.

Köszönetemet fejezem ki Társaságunk leköszönt főtitkárának, az elnökség tagjainak, ügyintézőnknek, Gyurcsó Gyulánának és mindazoknak, akik munkámat segítették. A magam és az elnökség nevében köszönöm a tagtársak bizalmát.

Arra kérek minden tagunkat, hogy a lehetőségeihez képest segítse Társaságunk munkáját. A hatékonyabb elnökségi munka érdekében olyan embereket válasszanak az elnökségbe, akik komolyan is gondolják, hogy lesz idejük és elképzelésük a Társaságunk előtt álló feladatok megoldásához. Ehhez kívánok a Társaság valamennyi tagjának egészséget, töretlen lelkesedést és szakmai sikereket.

Kérem a közgyűlést, hogy az ezután következő főtitkári beszámolóval együtt fogadja el az elnökség tevékenységéről szóló jelentésünket.

Budapest, 2008. november 27.

Dr. Farkas Róbert
az MPT elnöke